

Начны музейны марафон

Упершыню акцыя «Ноч музеяў» прайшла ў Берліне ў 1997 годзе, потым ідэю ажыццявіла Францыя, пасля якой да акцыі далучыліся музеі ўсёй Еўропы.

Сёмы раз з нагоды міжнароднай акцыі «Ноч музеяў» 18 і 19 мая музейныя ўстановы краіны ладзілі цікавыя мерапрыемствы. Сёлета ў ёй прынялі ўдзел больш за 100 музеяў і галерэяў. У пошуку цікавых уражанняў карэспандэнт «КГ» «прабег» па сталічных музейных залах і, аддаючы належнае сёлетнім юбілярам Янку Купалу і Якубу Коласу, музейны марафон пачаў з дзяржаўных літаратурных музеяў песняроў.

У Купалавым 18 мая падводзілі вынікі конкурсу творчых працаў вучняў мінскіх сярэдніх школ «3 Купалам у сэрцы». Намінацыі прадугледжвалі ўдзел малодшых і старэйшых класаў. Конкурс «Мара» на лепшую мадэль самалёта быў прысвечаны вершу Купалы «Хлопчык і лётчык», які быў напісаны 77 гадоў

таму. Гэты верш калісьці натхніў маленькага Юру Гагарына на дасягненне заповітнай мары. Як сведчанне таму ў музеі захоўваецца кніга з аўтаграфам Юравай маці Ганны Цімафееўны. Лепшай мадэлю прызнаны самалёт вучня 1 «В» класа гімназіі № 5 Гардзея Табурцава. Другое месца прысуджанае Трафіму Майсені (3 «А» СШ № 109). Трэцяе месца падзялілі Яўген Бушмакін (3 «В» СШ № 60) і Уладзімір Бруско (3 «Б» СШ № 60). Знайшлі сваіх уладальнікаў узнагароды за арыгінальную ідэю, знаходлівасць, вернасць купалаўскім вобразам, стараннасць і працавітасць, за лепшы дызайн, імкненне да прыгажосці, у намінацыі «Белакрылы птах» і «Прыз глядацкіх сімпатыяў».

У конкурсе «Якім я бачу музей Янкі Купалы» пераможцамі сталі дзесяцікласнікі СШ № 172 Андрэй Стратановіч, Аляксей Кірпік і Анастасія Шэлег, а таксама васьмікласніцы гімназіі № 75

Майстар-клас па валянні з лямцу

Дар'я Ефімец і Ганна Марына. Працы пераможцаў зоймуць сваё месца ў фондах музея. Начное мерапрыемства «Паўлінка-NEXT» у гонар стагоддзя бессмяротнай купалаўскай п'есы адбылося 19 мая. У залах музея і на аляях парку можна было ўбачыць парад паўсотні Паўлінак у народных строях. Многія танцавалі каля фантана разам з удзельнікамі гуртоў «Квецень» і «Тутэйшыя», служалі каля ганка фальклорныя ка-

лектывы «Вязынка» і «Мілавіца». Асобныя спрабавалі сябе ў акцёрскім майстэрстве, чыталі вершы, удзельнічалі ў майстар-класах па вырабе ўпрыгожанняў і ў конкурсе на самую прыгожую і доўгую касу. Завяршылася музейная вечарына канцэртамі «3 Купалам у сэрцы».

(Заканчэнне на стар. 5)

Начны музейны марафон

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 2)

Музеі Якуба Коласа ў «Ноч музеяў» гарэла «Свято ў вакне». Вечарыну таксама распачалі з падвядзення вынікаў конкурсу малюнкаў па творах Коласа ўдзельнікаў студыі Цэнтра дзіцячай творчасці «Ветразь». Затым прайшоў чарговы этап сумеснай з рэдакцыйна-выдавецкай установай «Літаратура і мастацтва» грамадскай акцыі «130 прысвячэнняў песняру». Дырэктар музея Зінаіда Камароўская пазнаёміла прысутных з вершам-прысвячэннем «Каласы», дасланым на конкурс вучнем 3 класа СШ № 178 Эрнстам Івашкевічам. Паэтычную эстафету падхапілі літаратары, якія атрымалі пасведчанні сяброў пісьменніцкага саюза ў сценах музея ў 2010–2012 гадах: Зміцер Пятровіч, Вольга Паўлючэнка, Зміцер Дземідовіч, Іна Фралова і Ірына Тулупава. Слухачам пашанцавала прысутнічаць на прэм'ерах вершаваных і музычных прысвячэнняў Коласу ў аўтарскім выкананні.

Сапраўдным падарункам да юбілею песняра стала прэм'ера песні Ірыны Тулупавай на музыку А. Елісеенкава ў яго выкананні. Асаблівую атмасферу гасціннага коласаўскага дома надала прысутнасць на вечарыне нашчадкаў класіка – малодшага сына Міхася Канстанцінавіча Міцкевіча і праўнучкі Васіліны Міцкевіч, якая правяла экскурсію па выстаўцы эпісталярнай спадчыны песняра «Добры вечар, мае дарагія». Экспазіцыя складзеная з лістоў асабістага архіва Коласа, невядомага шырокаму колу наведнікаў. У яе ўвайшлі лісты прыватнай перапіскі з вядомымі пісьменнікамі, палітычнымі дзеячамі, роднымі, фотаздымкі. Падзеяй-інтрыгай вечара стала прэзентацыя на працягу ад-

З. Пятровіч і В. Паўлючэнка

ной гадзіны 4-х лістоў і 3-х вершаў-прысвячэнняў да «музы» Коласа Аляксандры Кетлер з яго незвычайнымі аўтаграфамі. Экспанаты перададзеныя з архіва, які налічвае звыш 200 лістоў да знаёмай Коласа і які да 2013 года не будзе публікавацца.

Наведнікі музея маглі таксама падтрымаць акцыю «Чытаем Якуба Коласа», паслухаць песні на словы класіка ў выкананні салістаў Нацыянальнага акадэмічнага дзяржаўнага хору імя Цітовіча і паглядзець рарытэтны кінафільм 1932 года «Палескія рабінзоны» паводле аповесці Янкі Маўра.

Літаратурным музеі «Ноч музеяў» пачалася з гульнявой праграмы, падрыхтаванай студэнтамі ВДУ культуры і мастацтваў. Потым ладзіліся майстар-класы па маляванні ад мастака Генадзя Чыстага і вырабе сувеніраў ад Цэнтра дзіцячай творчасці «Ветразь». Свае канцэртныя праграмы паказалі гурты «Сустрэча» і «Handmade».

Праект «Усход-запад – цырымонія», кітайскую і японскую чайную цырымонію з пяццю відамі гарбаты, майстар-клас па арыгамі,

выстаўка фотаапаратаў XIX–XX стагоддзяў з калекцыі Віктара Суглоба, «Майский винегрет» з прадметаў савецкага часу і інш. Адначыць ад выставачных уражанняў можна было ў дворыку музея, дзе ладзіла тэатральна-музычны перформанс «Камуналка» студыі альтэрнатыўнай драмы і забаўляла моладзь музычная група «Козье молоко».

Вялікая змястоўная культурная праграма «Эпохі мімалётныя імгненні», разлічаная на ўсе ўзросты, чакала мінчукоў і гасцей сталіцы ў Нацыянальным гістарычным музеі. Для дзетак быў падрыхтаваны спектакль «Кавалерыст-дзіўчына», майстар-клас па вырабе кветак і аповед пра кветкавыя традыцыі і паданні, настольныя гульні. Моладзь паспрабавала свае сілы ў складанні бурымэ і шарадаў, адгадванні загадак, уменні разумець іншых без словаў, адшукаць ў сябе акцёрскія і рэжысёрскія таленты. У музейных залах можна было пазнаёміцца з гісторыяй картаных гульняў, з'яўлення страваў беларускай

таксама гурт «Цяжкае Дрэва» і Дзяніс Сухой. Не абышлося і без прэм'ерных экспазіцыяў. На гэты раз ўпершыню для прагляду выставілі экспанаты з музейных паступленняў 2011-га, сярод якіх язычніцкія амулеты і хрысціянскія напельныя крыжы Х–XVII стагоддзяў, калекцыю мастака Яўгена Куліка, якая змяшчае творы народнага выяўленчага і дэкаратыўна-ўжыткавага мастацтва, прадметы побыту, рэдкія гістарычныя і фотадакументы. Адметнасцю прэзентацыі ў Год кнігі стала экспанаванне каштоўных старадрукаў – двух тамоў «Усеагульнай скасластычнай тэалогіі» Адама Танера (1572–1632), надрукаваных у 1626 годзе ў Імгальштаце. Кнігі належалі Казіміру Льву Сапегу (1609–1656) і пэўны час знаходзіліся ў радавой рэзідэнцыі ў Ружанах.

У Доме прыроды была арганізаваная экалагічная выстаўка-дэфіле строяў і ўбораў, вырабленых дзецьмі з пластыкавых адходаў, а ў Літаратурным музеі М. Багдановіча наведнікаў запрашалі паглядзець му-

З калекцыі Яўгена Куліка (дар Тамары Сяргееўны Мінкевіч)

пясочнае шоу Дыяны Камеліевай пад ўсходнюю музыку і гукі нацыянальнай японскай флейты сякухаці ў інтэр'ерах сярод калажаў і асамбляжаў сучаснага нямецкага мастака Ханса Баўмана прэзентаваў Музей сучаснага мастацтва.

Музей гісторыі Мінска ўразіў шматлікімі выставачнымі праектамі: фота локаў гарадоў свету «Дызайн пад нагамі», экспазіцыя партрэтаў-вобразаў 10-і беларускіх кампаніяў (банкаў, телеканалаў, інтэрнэт-рэсурсаў і інш.) у выкананні маладых мастакоў, выстаўка вырабаў дэкаратыўна-ўжыткавага мастацтва студэнтаў Мінскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў,

кухні (і нават пакаштаваць), традыцыйнай афармлення салона альбома, прыняць удзел у дыскусіі пра гістарычны лёс дзяржавы. А дворык музея запрашаў зазірнуць у армейскі бівак 1812 года, паўдзельнічаць у гульнях, паслухаць чароўныя раманы пад гітару салісткі гурта «Alta Mente». Сваё музычнае майстэрства прадэманстравалі

звычайна-фальклорную дзею «Вяснянка» з удзелам дзіцячых калектываў Нацыянальнага палаца дзяцей і моладзі, інтэрактыўна-відэавішчуную імпрэзу «Разам з Максімам»; паўдзельнічаць у арт-праграме «Фарбы траўня» (маляванне крэйдой, вясновы бодзі-арт, выраб папяровых матылёў) і паслухаць канцэрт «Навальніца вясны».

Выступае гурт «Цяжкае дрэва»

Паляванне на ўражанні завяршылася далёка за поўнач. Па тварах і настроі шматлікіх наведнікаў музеяў былі відаць, што акцыя ўдалася і надоўга застанецца ў памяці. А гэты сведчыць аб тым, што асноўная мэта міжнароднай акцыі «Ноч музеяў» – прыцягненне ўвагі да музейнай спадчыны – паспяхова выкананая.

Наш кар. Фота Наталі КУПРЭВІЧ